

Drijfveren van anderen

Inzichten uit de wetenschap

Achtergrond

Philadelphia wil de zorg voor en ondersteuning van cliënten meer samen met anderen gaan organiseren. Bijvoorbeeld met naasten van cliënten, burens, vrijwilligers en andere mensen met een verstandelijke beperking.

Hun unieke kennis, ervaringen en inzichten zijn een waardevolle en duurzame aanvulling op onze zorg en ondersteuning. Zo borgen we samen, vanuit het 'Team van de Toekomst', de kwaliteit van zorg en ondersteuning. Dit brengt cliënten meer mogelijkheden voor een gewoon en rijk leven. Met betekenisvolle relaties.

We maken het voor anderen graag makkelijker en aantrekkelijker om betrokken te zijn bij de zorg voor en ondersteuning van cliënten. Daarvoor is het belangrijk om te begrijpen wat ieders drijfveren zijn. Hieronder lees je wat hierover bekend is binnen de wetenschappelijke literatuur.

Verschillende drijfveren voor betrokkenheid bij zorg en ondersteuning

Er zijn intrinsieke en extrinsieke drijfveren (of motivaties). *Intrinsieke motivatie* komt van binnenuit. Mensen zijn intrinsiek gemotiveerd als zij iets leuk vinden, geïnteresseerd zijn of er voldoening uit halen. *Externe motivatie* komt van buitenaf. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om beloningen, erkenning of druk van anderen.

Wat mensen drijft, verschilt per persoon. Meestal is er sprake van meerdere drijfveren tegelijk. Drijfveren kunnen veranderen. Ook kunnen ze anders zijn in verschillende omstandigheden.

In de tabel hieronder staan verschillende drijfveren die mensen aanzetten om betrokken te zijn bij zorg en ondersteuning.

Intrinsieke drijfveren	Extrinsieke drijfveren
Van betekenis willen zijn voor een ander, iets goeds willen doen voor anderen (zonder daar iets voor terug te verwachten).	Verwachtingen van andere mensen (sociale druk vanuit bijvoorbeeld familie, vermijden van afkeuring).
Jezelf nuttig willen voelen.	Religieuze of spirituele overtuiging.
Het voelen van liefde voor en/of loyaliteit jegens iemand (vaak familie).	Waardering en erkenning (bedankt worden, serieus genomen worden, meerwaarde wordt erkend en benoemd, geïnformeerd en betrokken worden).
Plezier hebben, mooie momenten meemaken.	Materiële beloning (bijvoorbeeld een vergoeding, tegemoetkoming).
Persoonlijke groei (nieuwe vaardigheden, ervaringen).	Vergroten van carrièremogelijkheden (werkervaring, netwerk).
'Zorgen voor/omkijken naar' als onderdeel van identiteit (hoort bij dochter/partner/ouder/buur/... zijn).	Wederkerigheid, iets terug willen doen voor iemand.
	Gebrek aan alternatieven (er is niemand anders, geen vertrouwen in wat zorgprofessionals bieden).

Intrinsieke drijfveren versterken

Wanneer mensen gedreven zijn vanuit intrinsieke motivatie, ervaren zij voldoening, groei en/of plezier van binnenuit. Dat maakt het waarschijnlijker dat zij hun bezigheden daadwerkelijk (blijven) doen.

Daarom is het goed om aan te sluiten bij de intrinsieke drijfveren van naasten van cliënten, burens, vrijwilligers en andere mensen met een verstandelijke beperking. En om een omgeving en samenwerking te creëren die hun intrinsieke motivatie versterkt.

Hiervoor is het belangrijk om ervoor te zorgen dat zij:

- 1) zich bekwaam voelen en vertrouwen hebben in hun eigen kunnen ('ik kan deze rol op mij nemen, ik heb iets te bieden, ik kan een verschil maken').
Hierbij kun je denken aan:
 - hebben van voldoende informatie en overdracht;
 - serieus nemen en waarderen van hun kennis en inbreng (en hierop vertrouwen);
 - aandacht hebben voor wat ieder nodig heeft om zijn of haar rol op zich te kunnen nemen.
- 2) ruimte ervaren om zelf invulling te geven aan hun rol en betrokkenheid.
Denk hierbij aan uitgaan van hun wensen, mogelijkheden en grenzen ten aanzien van hun activiteiten en tijdsinvestering.
- 3) zich verbonden en gehoord voelen. Denk bijvoorbeeld aan:
 - open communicatie en korte lijnen;
 - elkaar betrekken en informeren, ervaringen delen;
 - onderdeel van het team laten voelen.

Meer weten?

Zoek contact met Mariska van Cutsem (projectleider Team van de Toekomst) of Miriam Zaagsma (onderzoeker team Kennis & Wetenschap).

Aanpak

- We zochten op verschillende manieren naar wetenschappelijke publicaties. Bijvoorbeeld binnen relevante databanken en via literatuurlijsten van publicaties.
- We gebruikten verschillende zoektermen. Bijvoorbeeld 'informal care motives', 'caregiver motives', 'motivations to provide care', 'reciprocity in care', 'active citizenship', 'civic engagement', 'reciprocity in care'.
- We selecteerden eerst publicaties over de ondersteuning van mensen met een verstandelijke beperking. Dit breidden we uit met publicaties over andere groepen mensen met een ondersteuningsbehoefte, zoals mensen met dementie, een lichamelijke beperking of een psychische kwetsbaarheid.
- Uiteindelijk selecteerden we 22 wetenschappelijke publicaties waarvan we de inhoud bestudeerden.

Philadelphia
Het beste uit elkaar